

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο **«Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου»** έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΗΜΑ

Ιωάννης - Ιάκωβος Παραδείσης

Το Κοινοτικό σήμα

ΠΡΑΞΕΙΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. [40/94](#) τους Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1993, επί του κοινοτικού σήματος [[Βλέπε πράξεις τροποποίησης](#)].

ΣΥΝΟΨΗ

Γενικές διατάξεις

Ο κανονισμός αυτός καθιερώνει ένα σύστημα το οποίο επιτρέπει τη χορήγηση κοινοτικών σημάτων από το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΟΗΜΙ). Με βάση μία **μοναδική αίτηση** που υποβάλλεται στο ΟΗΜΙ, το κοινοτικό σήμα έχει έναν **ενιαίο χαρακτήρα**, με την έννοια ότι παράγει τα ίδια αποτελέσματα με το σύνολο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Δικαίωμα των σημάτων

Κάθε σύμβολο επιδεχόμενο γραφική αναπαράσταση (συγκεκριμένα οι λέξεις, τα σχήματα, τα γράμματα, οι αριθμοί, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας) μπορεί να αποτελέσει ένα κοινοτικό σήμα με την προϋπόθεση ότι τα σύμβολα αυτά επιτρέπουν τη διάκριση των προϊόντων ή υπηρεσιών μιας επιχείρησης ως προς εκείνα μιας άλλης.

Δικαιούχοι κοινοτικών σημάτων δύνανται να είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των φορέων δημοσίου δικαίου, που είναι:

- υπήκοοι κρατών μελών·
- υπήκοοι άλλων κρατών μελών που συμμετέχουν στη σύμβαση του Παρισιού για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας·
- υπήκοοι κρατών που δεν συμμετέχουν στη σύμβαση του Παρισιού αλλά που κατοικούν ή εδρεύουν στην επικράτεια της Κοινότητας ή κράτους που μετέχει στη σύμβαση·
- υπήκοοι κάθε άλλου κράτους που εγγυάται στους υπηκόους των κρατών μελών την ίδια προστασία με εκείνη που εγγυάται στους δικούς του εθνικούς υπηκόους.

Συγκεκριμένα δε γίνονται δεκτά για καταχώριση:

- τα σύμβολα που δεν είναι κατάλληλα για να αποτελέσουν κοινοτικά σήματα·
- τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα·
- τα σήματα που αποτελούνται από σύμβολα ή ενδείξεις που έχουν καταστεί συνήθους χρήσης στην τρέχουσα γλώσσα ή στις εμπορικές πρακτικές·
- τα σήματα που είναι αντίθετα προς τη δημόσια τάξη ή τα χριστά ήθη·

- τα σήματα που ενδέχεται να παραπλανήσουν το κοινό, π.χ. ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Το κοινοτικό σήμα παρέχει στο δικαιούχο του ένα αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος έχει το δικαίωμα να απαγορεύσει σε τρίτους να κάνουν χρήση για εμπορικούς σκοπούς:

1. ενός συμβόλου ταυτόσημου προς το κοινοτικό σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημα προς εκείνα για τα οποία έχει καταχωρηθεί αυτό·
2. ενός συμβόλου για το οποίο υφίσταται κίνδυνος σύγχυσης, μεταξύ του κοινού, με άλλο σήμα·
3. συμβόλου ταυτοσήμου ή παρομοίου προς το κοινοτικό σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν είναι παρόμοια με εκείνα για τα οποία έχει καταχωρηθεί το κοινοτικό σήμα, όταν η χρήση του συμβόλου αντλεί όφελος από τη φήμη και το διακριτικό χαρακτήρα του σήματος.

Αντίθετα, το δικαίωμα που παρέχεται με το κοινοτικό σήμα δεν επιτρέπει στο δικαιούχο του να απαγορεύει σε τρίτο τη χρήση, για εμπορικούς σκοπούς:

1. του ονόματος ή της διεύθυνσής του·
2. ενδείξεων σχετικών με το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, την εποχή παραγωγής του προϊόντος ή τις παροχές της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών·
3. του σήματος όταν η χρήση αυτή είναι αναγκαία για την ένδειξη του προορισμού ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, ιδίως ως εξαρτήματος ή ανταλλακτικού.

Εντός 5 ετών από την ημερομηνία καταχώρισης, ένα κοινοτικό σήμα θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί πραγματικά από τον κάτοχο στην Κοινότητα για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρήθηκε.

Το κοινοτικό σήμα θεωρείται για το σύνολο της επικράτειας της Κοινότητας ως εθνικό σήμα καταχωρημένο στο κράτος μέλος στο οποίο ο κάτοχος έχει την έδρα του, την κατοικία του ή μια εγκατάσταση κατά την υπόψη ημερομηνία. Θεσπίζονται εξάλλου κανόνες σχετικοί με τη μεταφορά του σήματος σε άλλον, στα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, στα μέτρα πτώχευσης, καθώς και στις άδειες εκμετάλλευσης και τα δικαιώματα έναντι τρίτων (αποτελέσματα έναντι τρίτων).

Αίτηση κοινοτικού σήματος

Κατ' επιλογή του αιτούντος, η αίτηση κοινοτικού σήματος κατατίθεται είτε στο ΟΗΜΙ, είτε στην κεντρική υπηρεσία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας ενός κράτους μέλους ή στο γραφείο σημάτων της Benelux. Αυτή η υπηρεσία ή γραφείο θα πρέπει τότε να ενεργήσει για τη διαβίβαση της αίτησης στο ΟΗΜΙ εντός προθεσμίας 2 εβδομάδων από την κατάθεση. Η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται από διάφορα έγγραφα και πληροφορίες (συγκεκριμένα αίτηση καταχώρισης, στοιχεία που να επιτρέπουν την αναγνώριση ταυτότητας του αιτούντος και του πίνακα προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ζητείται

η καταχώριση) και συνεπάγεται την καταβολή τέλους κατάθεσης και, κατά περίπτωση, ενός ή περισσότερων τελών ανά κλάση.

Όποιος καταθέσει ένα σήμα σε ένα από τα κράτη που μετέχουν στη σύμβαση του Παρισιού απολαμβάνει για την κατάθεση μιας αίτησης κοινοτικού σήματος για το ίδιο σήμα, δικαιώματος προτεραιότητας επί 6 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της πρώτης αίτησης.

Ο κάτοχος του προηγούμενου σήματος που έχει καταχωρηθεί σε ένα κράτος, ο οποίος καταθέτει αίτηση ταυτοσήμου σήματος προοριζόμενο να καταχωρηθεί ως κοινοτικό σήμα δύναται να διεκδικήσει τα δικαιώματα αρχαιότητας του προηγούμενου εθνικού σήματος.

Διαδικασία καταχώρισης

Ο παρών κανονισμός παραθέτει τις προϋποθέσεις κατάθεσης της αίτησης κοινοτικού σήματος, τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την ιδιότητα του κατόχου και τη δυνατότητα τρίτων να απευθύνουν στο ΟΗΜΙ γραπτές παρατηρήσεις και να αντιτάσσονται στην καταχώριση σήματος. Ειδικότερα, ο κανονισμός θεσπίζει το σύστημα το λεγόμενο «διερεύνησης» που αποσκοπεί στον εντοπισμό των ενδεχομένων περιπτώσεων σύγκρουσης με άλλα προηγούμενα δικαιώματα. Η κατάθεση μιας αίτησης κοινοτικού σήματος θα πρέπει όντως να συνοδεύεται υποχρεωτικά από μια διπλή έρευνα, που θα πραγματοποιείται από το ΟΗΜΙ και τα εθνικά γραφεία βιομηχανικής ιδιοκτησίας, για τα σήματα ή τις προηγούμενες αιτήσεις σημάτων, κοινοτικές ή εθνικές (το σύστημα αυτό αποτέλεσε το αντικείμενο σημαντικής τροποποίησης με την προσαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. [422/2004](#)-βλέπε παρακάτω).

Ο αιτών δύναται ανά πάσα στιγμή να αποσύρει τη αίτησή του για κοινοτικό σήμα ή να περιορίσει τον κατάλογο προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σ' αυτό. Αν οι προϋποθέσεις τις οποίες οφείλει να πληροί η αίτηση ικανοποιούνται, η αίτηση κοινοτικού σήματος δημοσιεύεται.

Διάρκεια και ανανέωση

Η διάρκεια της καταχώρισης του κοινοτικού σήματος είναι 10 έτη από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Η καταχώριση μπορεί να ανανεωθεί για 10ετής περιόδους.

Παραίτηση, έκπτωση και ακυρότητα

Το κοινοτικό σήμα μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο παραίτησης για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρηθεί. Με βάση αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο και μετά από εξέταση, ο κάτοχος ενός κοινοτικού σήματος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος των δικαιωμάτων του αν:

- επί περίοδο 5 ετών το σήμα δεν χρησιμοποιήθηκε σοβαρά στην Κοινότητα και δεν υφίσταται καμία βάσιμη αιτιολόγηση γι' αυτό·

- το σήμα κατέστη, λόγω της δραστηριότητας ή αδράνειας του κατόχου του, ο συνήθης προσδιορισμός στο χώρο του εμπορίου ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας που αποτελούσαν το αντικείμενο καταχώρισης·
- το σήμα οδηγεί το κοινό σε σφάλμα, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων αυτών ή των υπηρεσιών·
- ο κάτοχος του σήματος δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις που να του επιτρέπουν να έχει την ιδιότητα του κατόχου κοινοτικού σήματος.

Ο παρών κανονισμός ορίζει τις αιτίες για τις οποίες μπορεί να δικαιολογηθεί η ακυρότητα της καταχώρισης κοινοτικού σήματος. Διευκρινίζει εξάλλου τα αποτελέσματα της έκπτωσης και της ακυρότητας ενός κοινοτικού σήματος καθώς και της διαδικασίας αίτησης για έκπτωση ή ακύρωση.

Διαδικασία προσφυγής

Μια διαδικασία προσφυγής μπορεί αν υποβληθεί κατά κάθε απόφασης των εξεταστών, των τμημάτων ανακοπής, του τμήματος διαχείρισης των σημάτων και των νομικών ζητημάτων, και των τμημάτων ακύρωσης του ΟΗΜΙ. Το κείμενο του κανονισμού ορίζει τα πρόσωπα που δικαιούνται να υποβάλουν προσφυγή, την προθεσμία και τη μορφή αυτής και προσδιορίζει τις προϋποθέσεις προδικαστικής αναθεώρησης, την εξέταση της προσφυγής, την απόφαση επί της προσφυγής και την προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου.

Συλλογικά κοινοτικά σήματα

Με την κατάθεση της αίτησης, ένα κοινοτικό σήμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως συλλογικό αν επιτρέπεται διάκριση των προϊόντων ή υπηρεσιών των μελών της εταιρικής ένωσης είναι κάτοχος εκείνων άλλων επιχειρήσεων. Η εταιρική ένωση κατασκευαστών, παραγωγών, παροχών υπηρεσιών ή εμπόρων, καθώς και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δύνανται να καταθέτουν συλλογικά κοινοτικά σήματα.

Αρμοδιότητα και διαδικασίες σχετικά με τις προσφυγές στη δικαιοσύνη σε σχέση με τα κοινοτικά σήματα

Τα κράτη μέλη είναι επιφορτισμένα με τον καθορισμό στις επικράτειές τους περιορισμένου αριθμού εθνικών δικαστικών αρχών πρώτης και δευτέρας βαθμίδας που θα έχουν αποκλειστική ιδιότητα για:

- όλες τις ενέργειες που αφορούν προϊόντα-παραποιώσεις/απομιμήσεις·
- τις ενέργειες που αφορούν τη διαπίστωση περί προϊόντων που δεν αποτελούν παραποίηση-απομίμηση·
- τις αιτήσεις ανταγωγής σε περιπτώσεις έκπτωσης ή ακυρότητας του κοινοτικού σήματος.

Όταν διαπιστώνεται ένα γεγονός παραποίησης-απομίμησης, το δικαστήριο των κοινοτικών σημάτων που είναι επιφορτισμένο με το φάκελο εκδίδει εντολή με την οποία απαγορεύεται στον εναγόμενο να συνεχίσει τις ενέργειές του παραποίησης-

απομίμησης. Λαμβάνει επίσης τα κατάλληλα μέτρα για την εγγύηση της τήρησης της απαγόρευσης αυτής.

Προβλέπονται διατάξεις σχετικά με τα προσωρινά και συντηρητικά μέτρα, τους συγκεκριμένους κανόνες σε θέματα συνάφειας και αναίρεσης.

Επιπτώσεις στο δίκαιο των κρατών μελών

Ο κανονισμός προβλέπει την εφαρμοστέα διαδικασία σε περιπτώσεις ταυτοχρόνων και διαδοχικών αστικών ενεργειών στη βάση κοινοτικών σημάτων και εθνικών σημάτων. Εξάλλου, υπενθυμίζει τις προϋποθέσεις εφαρμογής του εθνικού δικαίου για την απαγόρευση της χρήσης κοινοτικών σημάτων, συγκεκριμένα το δικαίωμα το οποίο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, επιτρέπει την ανάληψη ενεργειών για παραβίαση προηγούμενων δικαιωμάτων κατά της χρησιμοποίησης μεταγενέστερου κοινοτικού σήματος.

Ο αιτών ή ο κάτοχος ενός κοινοτικού σήματος δύναται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να ζητήσει το μετασχηματισμό της αίτησής του ή του κοινοτικού του σήματος σε εθνικό σήμα.

Το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΟΗΜΙ)

<https://oami.europa.eu/ohimportal/el/trade-marks>

Το Γραφείο είναι ένας οργανισμός της Κοινότητας και έχει νομική προσωπικότητα. Σε κάθε κράτος μέλος, διαθέτει την ευρύτερη νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται στα νομικά πρόσωπα από τις εθνικές νομοθεσίες. Δύναται συγκεκριμένα να αποκτά ή να διαθέτει ακίνητα και κινητά αγαθά και να παρίσταται σε δικαστικό αγώνα. Το Γραφείο εκπροσωπείται από τον πρόεδρό του.

Οι αιτήσεις κοινοτικών σημάτων κατατίθενται σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Οι γλώσσες του Γραφείου είναι η γερμανική, η αγγλική, η ισπανική, η γαλλική και η ιταλική. Ο αιτών δύναται να υποδείξει μια δεύτερη γλώσσα που θα πρέπει να είναι μία γλώσσα του Γραφείου και της οποίας αποδέχεται τη χρήση ως ενδεχόμενης γλώσσας διαδικασίας για τις διαδικασίες ανακοπής, έκπτωσης και ακύρωσης.

Το Γραφείο αποτελείται, μεταξύ άλλων, από ένα συμβούλιο διοίκησης, μια επιτροπή προϋπολογισμού, διάφορα τμήματα και τμήματα προσφυγών.

Τροποποιητικός κανονισμός (ΕΚ)[αριθ./3288/94](#)

Ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στην εφαρμογή της συμφωνίας επί των (πλευρών των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν το εμπόριο) ADPIC ([ES](#)) ([EN](#)) ([FR](#)), του ΠΟΕ (Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου) ([ES](#)) ([EN](#)) ([FR](#)) που συνάφθηκε στα πλαίσια του Κύκλου της Ουρουγουάης (1986 - 1994).

Τροποποιητικός κανονισμός (ΕΚ) αριθ. [422/2004](#)

28. Ο νέος αυτός κανονισμός εισάγει μια σειρά ουσιαστικών τροποποιήσεων στο σύστημα του κοινοτικού σήματος, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και να τελειοποιηθεί η λειτουργία του. Γενικότερα, απλουστεύει τη λειτουργία του 'συστήματος αναζήτησης' προηγούμενων δικαιωμάτων. Μόνο η αναζήτηση της ύπαρξης προηγούμενων κοινοτικών σημάτων που διεξάγεται από το ΟΗΜΙ παραμένει υποχρεωτική. Αυτή καθίσταται προαιρετική για τις αναζητήσεις που πραγματοποιούνται μέσω των εθνικών γραφείων βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Έτσι, η δυνατότητα μιας εθνικής αναζήτησης υπάρχει αλλά αυτή η τελευταία υπόκειται σε ρητό αίτημα από μέρους του αιτούντος και την καταβολή ενός ειδικού τέλους αναζήτησης.

Ο κανονισμός αυτός τροποποιεί εξάλλου τον ορισμό των δικαιούχων κοινοτικών σημάτων. Σύμφωνα με το παλιό διατακτικό, το σύστημα του κοινοτικού σήματος δεν ήταν ανοικτό στα πρόσωπα που δεν κατείχαν την υπηκοότητα ή δεν ήταν εγκατεστημένα σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ ή σε κράτος μέλος της σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, εκτός αν υφίστατο συμφωνία αμοιβαιότητας μεταξύ της υπόψη τρίτης χώρας και της ΕΕ στο θέμα της αναγνώρισης του κοινοτικού σήματος. Ο νέος κανονισμός καταργεί τις προϋποθέσεις υπηκοότητας και αμοιβαιότητας. Το σύστημα του κοινοτικού σήματος είναι λοιπόν στο εξής πλήρως ανοικτό σε κάθε άτομο που ενδιαφέρεται για μια ενιαία προστασία του σήματος στην ΕΕ.

Άλλες τροποποιήσεις εισήχθησαν αναφορικά, συγκεκριμένα, με την υποδιαίρεση των αιτήσεων των κοινοτικών σημάτων, τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές (προς την κατεύθυνση μιας μεγαλύτερης νομικής ασφάλειας) και τα τμήματα προσφυγών του ΟΗΜΙ (ρόλος περισσότερο αποσαφηνισμένος, χορήγηση προσθέτων μέσων κατά τρόπο ώστε να βελτιώνεται η λειτουργία του).

Προσχώρηση της ΕΚ στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης

Τον Ιούνιο 2004, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα υπέβαλε στην Παγκόσμια Οργάνωση Πνευματικής Ιδιοκτησίας (OMPI) ([FR](#)) ([EN](#)) ([ES](#)) το έγγραφο προσχώρησής της στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης ([FR](#)) ([EN](#)) ([ES](#)) ([IT](#)) σχετικά με τη διεθνή καταχώρηση σημάτων. Είναι η πρώτη φορά που η Κοινότητα, ως τέτοια, προσχωρεί σε συνθήκη της ΟΜΠΙ. Η προσχώρηση αυτή επιτρέπει την εγκαθίδρυση ενός δεσμού μεταξύ του συστήματος του πρωτοκόλλου της Μαδρίτης το οποίο διευθύνει η ΟΜΠΙ και του συστήματος του κοινοτικού σήματος το οποίο διαχειρίζεται η ΟΗΜΙ.

Από την έναρξη ισχύος της συνθήκης προσχώρησης την 1η Οκτωβρίου 2004, οι αιτούμενοι και οι κάτοχοι κοινοτικών σημάτων δύνανται με τον τρόπο αυτό να ζητήσουν τη διεθνή προστασία των σημάτων τους καταθέτοντας μια διεθνή αίτηση βάσει του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης. Αντιστρόφως οι κάτοχοι διεθνών καταχωρήσεων βάσει του Πρωτοκόλλου αυτού δύνανται επίσης να ζητήσουν την προστασία των σημάτων τους μέσω του συστήματος του κοινοτικού σήματος. Το Πρωτόκολλο της Μαδρίτης καλύπτει πάνω από εξήντα χώρες, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ιαπωνίας, της Κίνας, της Ρωσίας και της Αυστραλίας.

[...]

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 1995-2007 -

http://europa.eu/legislation_summaries/other/l26022a_el.htm